16/01/2019

Επιμνημόσυνη δέηση για τον Ευεργέτη Παρίση Μπελλένη

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Λέρου, Καλύμνου και Αστυπαλαίας

Με μία σεμνή τελετή, ο Σύλλογος Διδασκόντων και ο Σύλλογος γονέων και κηδεμόνων του «Μπελλενείου» Γυμνασίου Λέρου, τίμησαν τον Μεγάλο Ευεργέτη της Λέρου και ιδρυτή του ιστορικού Γυμνασίου, Παρίση Μπελλένη.

Την Δευτέρα 14 Ιανουαρίου 2019, στις 11 το πρωί, τελέσθηκε επιμνημόσυνη δέηση, έμπροσθεν της προτομής του Μεγάλου Ευεργέτου Παρίση Μπελλένη, υπό του Θεοφιλεστάτου Επισκόπου Στρατονικείας κ. Στεφάνου, του πρωτ. Σωφρονίου Χατζηλάρη και του π. Νικολάου Ταχλιαμπούρη.
Στην τελετή παρέστη ο Περιφερειάρχης Νοτίου Αιγαίου κ.Γ.Χατζημάρκος, ο Έπαρχος κ.Ι.Θεμέλαρος, η πρόεδρος του Δ.Σ. κα. Μαρία Παπαφώτη, ο αντιδήμαρχος κ.Γ.Ζουμπούλης, δημοτικοί σύμβουλοι, η Διευθύντρια του

«Μπελλενείου» Γυμνασίου κα. Ειρήνη Διαμαντάρα, η οποία είχε τον συντονισμό και την ευθύνη της τελετής, οι Διευθυντές και εκπαιδευτικοί των Εκπαιδευτηρίων του νησιού, αντιπροσωπείες των σχολείων με τις σημαίες τους, εκπρόσωποι φορέων και συλλόγων κ.α.
Μετά την τέλεση της επιμνημόσυνης δέησης, σύντομο χαιρετισμό απηύθυναν ο κ.Περιφερειάρχης, ο Σεβ. Μητροπολίτης μας κ.κ.Παΐσιος, του οποίου τον χαιρετισμό ανέγνωσε ο γραμματέας της Ι. Μητροπόλεως κ.Γ.Χρυσούλης, και η διευθύντρια του «Μπελλενείου» Γυμνασίου κα. Ειρήνη Διαμαντάρα, η οποία αναφέρθηκε στην προσωπικότητα και το έργο του αειμνήστου ευεργέτου Παρίση Μπελλένη.

Ποιος ήταν ο Παρίσης Μπελλένης

Ο Παρίσης Μπελλένης γεννήθηκε στην Λέρο το 1871 από φτωχό πατέρα, αλλά μητέρα με καταγωγή από τη γνωστή οικογένεια των Ρούσσων. Στη Λέρο τελείωσε το δημοτικό σχολείο. Σε ηλικία 25 ετών ακολούθησε το πνεύμα της εποχής και μετανάστευσε στο Κάιρο, όπου ήδη είχε αναπτυχθεί μεγάλη Λεριακή Κοινότητα. Εργάτης στην αρχή και μετά από σκληρή δουλειά εργολήπτης τεχνικών έργων με καλό όνομα στην αναπτυσσόμενη αγορά της Αιγύπτου, θα εξελιχθεί σε προνομιακό

εργολήπτη των δημόσιων έργων των αιγυπτιακών κυβερνήσεων. Η συνεργασία του γρήγορα θα επεκταθεί και σε βρετανικές εταιρείες με ισχυρή παρουσία στην Αίγυπτο. Ο μεγάλος κύκλος εργασιών σε δημόσια έργα (δρόμοι, γέφυρες, αρδευτικά έργα) δημιουργεί, όπως είναι φυσικό, τις προϋποθέσεις οικονομικής του ανόδου.

Το φτωχόπαιδο από τη Λέρο, χαρακτηριστική περίπτωση αυτοδημιούργητου επιχειρηματία, σε μία εποχή περιορισμένης κοινωνικής κινητικότητας, είναι πια μεγάλος οικονομικός παράγοντας της Αιγύπτου.

Παράλληλα θα φροντίσει να εξασφαλίσει τις προϋποθέσεις καταξίωσής του στον αστικό κόσμο του Καΐρου. Με ένα σκληρό πρόγραμμα αυτομόρφωσης θα καταφέρει να αποκτήσει όχι μόνον εγκυκλοπαιδική μόρφωση, αλλά και να μιλάει τέσσερις ξένες γλώσσες (αγγλικά, γαλλικά, ιταλικά, αραβικά).

Επί σειρά ετών θα διατελέσει πρόεδρος τόσον της Ελληνικής Κοινότητας του Καΐρου (ανέλαβε την προεδρία την 3.1.1936), όσον και της «Αδελφότητας των εν Αιγύπτω Λερίων». Αλλά η καταξίωσή του θα έλθει με την ανάθεση σε αυτόν της θέσης του προέδρου της μεγάλης λέσχης του Καΐρου, του φημισμένου «Μωχάμετ Άλυ Κλαμπ», μέλη του οποίου ήταν σχεδόν όλα τα εξέχοντα πρόσωπα της αιγυπτιακής και διεθνούς κοινότητας του Καΐρου.

Ως πρόεδρος της Ελληνικής Κοινότητας του Καΐρου, θα πρωτοστατήσει στην προσπάθεια ανέγερσης στην συνοικία Μπαμπ ελ Λούκ, όπου ευρίσκονται πολλά ευρωπαϊκά εκπαιδευτικά ιδρύματα (Γαλλικό Λύκειο, Αμερικάνικο Πανεπιστήμιο, Ελβετική Σχολή, κλπ.) του «Ξενάκειου Αρρεναγωγείου». Επίσης με δικά του έξοδα – έβαλε το ήμισυ των χρημάτων, ενώ τα υπόλοιπα κατέβαλαν οι Μουρατιάδης και Αυγερινός – αγοράστηκε το γειτονικό οικόπεδο στο οποίο ανηγέρθη το Νέο Αρρεναγωγείο. Ακόμα με δικές του δωρεές ενισχύεται η λειτουργία του διάσημου Νοσοκομείου της Ελληνικής Κοινότητας του Καΐρου.

Στις αρχές του 20ου αιώνα ο Δημήτριος Βικέλας επισκέπτεται την Αίγυπτο με σκοπό την συγκέντρωση χρημάτων, που θα διατεθούν για την ίδρυση σύγχρονου σκοπευτηρίου στην Αθήνα. Ο Μπελλένης θα προσφέρει το ποσό των 30.000 χρυσών δραχμών για την ανέγερση του σκοπευτηρίου κοντά στο ναό του Ολυμπίου Διός. Τα εγκαίνια του Μπελλενείου Σκοπευτηρίου Αθηνών θα γίνουν στις 24 Ιανουαρίου 1908, από τον τότε διάδοχο του ελληνικού θρόνου Κωνσταντίνο. Το Σκοπευτήριο θα κατεδαφιστεί το 1939.

Καταξιωμένος οικονομικός παράγοντας και επιχειρηματίας του Ελληνισμού, με άριστες δημόσιες σχέσεις, θα γνωρίσει τον Ελευθέριο Βενιζέλο και μεταξύ τους θα αναπτυχθεί μια βαθιά φιλία. Ο Μπελλένης στο πρόσωπο του Βενιζέλου θα δει τον εκφραστή των εθνικών οραμάτων και αυτός στο πρόσωπο του Μπελλένη ένα δραστήριο και ικανό άνθρωπο με οικονομική επιφάνεια στον οποίο μπορεί να βασίζεται.

Αυτή η αμοιβαία εκτίμηση θα αποκτήσει σύντομα και το ιστορικό της σχήμα.

Καθώς ο ελληνικός στρατός κατά την διάρκεια των βαλκανικών πολέμων απελευθερώνει την Ανατολική Μακεδονία και προελαύνει στην Ανατολική Θράκη, ο Ελευθέριος Βενιζέλος φωνάζει κοντά του τον Παρίση Μπελλένη. Του αναθέτει τόσο την ευθύνη του επισιτισμού του Ελληνικού Στρατού, απαραίτητη προϋπόθεση για την μαχητική του ικανότητα, όσο και την εκτέλεση των απαραίτητων έργων υποδομής. Ο Μπελλένης θα μεταβεί ο ίδιος στην Ανατολική Θράκη, την οποία θα διασχίσει από την μία άκρη στην άλλη, φθάνοντας μέχρι τις Σαράντα Εκκλησιές, επιβλέποντας προσωπικά την επιτέλεση των έργων που είχε αναλάβει. Η επιτυχία της αποστολής, η υλοποίηση στο ακέραιο των έργων που έχει αναλάβει καθώς και η εμπεριστατωμένη εισηγητική έκθεση για την οργάνωση και τις ανάγκες της απελευθερωμένης Θράκης, θα εντυπωσιάσει το εθνικό κέντρο, με αποτέλεσμα τόσο η κυβέρνηση όσο και ο ίδιος ο Βενιζέλος προσωπικά, να εκφράσουν εγγράφως τα συγχαρητήρια και την ευγνωμοσύνη τους.

Όλο αυτό το διάστημα όχι μόνον δεν διακόπτει τις σχέσεις του με την γενέθλια γη της Λέρου, αλλά και την επισκέπτεται τακτικά. Μάλιστα την περίοδο 1925-1926 κτίζει στην παραλία των Αλίντων ως παραθεριστική κατοικία τον Πύργο του. Την δεκαετία του ‘80 αυτός ο πύργος, αφού πρώτα χαρακτηρίστηκε από το Υπουργείο Πολιτισμού ως έργο τέχνης και διατηρητέο μνημείο, θα περάσει στα χέρια του Δήμου Λέρου. Σήμερα εκεί στεγάζεται το Λαογραφικό και Ιστορικό Μουσείο «Μανόλης Ήσυχος».

Η ταύτιση του όμως με τους εθνικούς αγώνες της εποχής (φημολογείται ότι το 1910 κατά τη διάρκεια ενός ταξιδιού στη Γένοβα είχε καλέσει σε μονομαχία Ιταλό δημοσιογράφο) ενοχλεί τους Ιταλούς κατακτητές της Λέρου. Παρακολουθείται στενά και χαρακτηρίζεται ύποπτος στρατιωτικής κατασκοπείας. Έτσι, όταν τον επισκέπτεται στον Πύργο του ο τότε διοικητής του νησιού Francesco Bortonalli συνοδευόμενος από έναν Ιταλό γερουσιαστή, και ο Μπελλένης δεν θα διστάσει να

κριτικάρει την ιταλική παρουσία στα Δωδεκάνησα, ο κυβερνήτης Mario Lago θα βρει την ευκαιρία να τον εξορίσει με το πρώτο πλοίο της γραμμής. Με την παρέμβαση όμως του προσωπικού του φίλου Υπουργού των εξωτερικών Ανδρέα Μιχαλακόπουλου, το διαβατήριο του θα του επιστραφεί από τον ίδιο τον Ricci, τον γραμματέα του Ιταλικού Προξενείου, που θα τον επισκεφτεί, για να του το παραδώσει, στο ξενοδοχείο Μεγάλη Βρετανία.

Όταν αργότερα, κατά την διάρκεια του πολέμου, οι 32.000 λίρες που συγκέντρωσε ο ελληνισμός της Αιγύπτου, για να βοηθήσει την λιμοκτονούσα Ελλάδα, παρέμεναν δεσμευμένες στην Εθνική Τράπεζα της Αιγύπτου, με παρέμβαση του Μπελλένη στον φίλο του υπουργό Εσωτερικών της Αιγύπτου, το ποσόν της επιταγής θα φτάσει στα χέρια του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού.

Τέλος, το 1955-1956 με δαπάνες του και λίγο πριν τον θάνατο του θα αναγερθεί στην Λέρο το «Μπελλένειο Γυμνάσιο», στον δρόμο που συνδέει τον Πλάτανο με την Αγία Μαρίνα και σε οικόπεδο της οικογένειας Χαραμή. Το κτίριο του Γυμνασίου εξακολουθεί μέχρι σήμερα να φιλοξενεί ένα από τα δύο γυμνάσια του νησιού.

Για τις μεγάλες υπηρεσίες και δωρεές θα ανακηρυχθεί από το ελληνικό κράτος Εθνικός Ευεργέτης και φυσικά από την ιδιαιτέρα του πατρίδα Μεγάλος Ευεργέτης.

Ο Παρίσης Μπελλένης θα αφήσει την τελευταία του πνοή πλήρης ημερών, στο Κάϊρο της Αιγύπτου, στις 13 Ιανουαρίου 1957 σε ηλικία 86 ετών.

Ο Παρίσης Μπελλένης αποτελεί έναν από τους τελευταίους Εθνικούς Ευεργέτες, εκπροσώπους της εποχής εκείνης που οι επιχειρηματικές δραστηριότητες και η οικονομική επιτυχία καταξιώνονταν με την κοινωνική προσφορά. Ένα τεράστιο απόθεμα κτιρίων σε όλες τις περιοχές του ακμάζοντος ελληνισμού παραμένουν μέχρι σήμερα αδιάψευστοι μάρτυρες.

Επιμέλεια-Φωτογραφίες: **Γεώργιος Ι. Χρυσούλης**